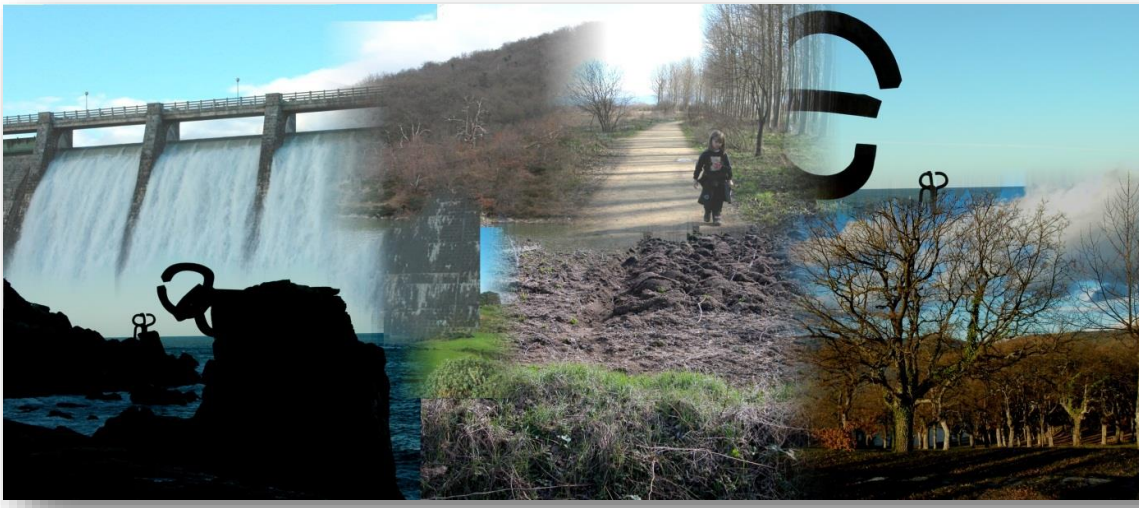
INGURUMEN IKUSKAPEN ETA KONTROLERAKO PROGRAMA

Ingurumena, datozen belaunaldiekiko konpromisoa 2025

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Ingurumen-ikuskapen eta -kontrola

INGURUMEN IKUSKAPEN ETA KONTROLERAKO PROGRAMA

Ingurumena, datozen belaunaldiekiko konpromisoa

Data	Martxoa 2025
Jabea	Eusko Jaurlaritza.

CC BY

euskadi.eus

www.euskadi.eus

1. SARRERA 2
2. 2025EKO PROGRAMAREN HELBURUAK 2
2.1.- 2025EKO HELBURU ESTRATEGIKOAK ETA PROIEKTUAK 4
2.2.- 2025EKO IKUSKAPEN-PROIEKTUAK: HELBURU ESPEZIFIKOAK ETA JOMUGAK. 6
2.2.1.- 2025/01 proiektua: IPPC jardueren jarraipena ikuskatzea 6
2.2.2.- 2025/04 proiektua: Ingurumen-Erantzukizuna 7
2.2.3.- 2025/02 proiektua: IPPC ez diren jardueren ikuskapen programatua. 8
2.2.4.- 2025/03 proiektua: Ingurumen Lankidetzako Erakundeak (ILE) ikuskatzea 9
2.2.5.- 2025/05 proiektua: Hondakinak lekualdatzea 10
2.2.6.- 2025/06 proiektua: Abisuen eta programatu gabeko ikuskapenen kudeaketa..... 12
2.2.7.- 2025/07 proiektua: Hondakinak eta lehengaiak kudeatzea, jarduerak eten ostean. 13
2.2.8. 2025/08 proiektua: Laginak hartzea eta/edo ingurumen-analisiak ... 14
3. GIZA BALIABIDEAK ANTOLATZEA. 15
4. INFORMAZIOA KUDEATZEKO SISTEMA. 16
5. KONTROL-PLANA. 16
6. INGURUMEN-ARAUDIA ETA -DIZIPLINA. 16
7. INGURUMEN IKUSKAPEN ETA KONTROLERAKO PROGRAMA BERRIKUSTEA. 17

1. SARRERA

Programa honek 2025ean garatuko ditugun Ingurumen-ikuskapeneko proiektuak zehaztea du xede, hartara betetzeko bai Ingurumen Ikuskapen eta Kontrolerako 2019-2026 aldirako Plana —Eusko Jaurlaritzaren Industria, Trantsizio Energetikoa eta Jasangarritasun Sailaren Ingurumen Sailburuordetzak egina—, baita arlo horretako indarreko araudia ere.

Ildo horretan, gogorarazi behar dugu 2021eko abenduaren 31n argitaratu zela EHAAn 10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumen Administrazioari buruzkoa. Bertan adierazten denez, administrazio publikoek aldez aurretik ezarritako ingurumen-ikuskapeneko programak egingo dituzte aldizka, jarduera mota bakoitzerako bisita-maiztasuna edo -kopurua barne hartuta.

Horretarako, 2025ean garatuko ditugun proiektuek Planaren helburu estrategikoak aintzat hartuko dituzte, eta haien oinarrizko agirietan jasoko dira xehetasun operatiboak, jarduera-plana eta jarraipena. Programa horrek, funtsean, proiektuen helburuak eta jomugak jasotzen ditu, baita helburu estrategikoekin duen lotura ere.

Alde horretatik, eskumeneko organoek emandako jarraibide guztiak aztertuko dira ikuskatze-jarduerak garatzeari dagokionez; geroago, aipatutako araudiaren inpaktua balioetsi beharko da, baita adierazitako helburuak betetzeko Estatuko eta autonomietako eskumeneko organo guztiek emandako jarraibideak ere.

2. 2025eko PROGRAMAREN HELBURUAK

2025eko Ikuskapen eta Kontrolerako Programa funtsezko zutabe hauetan dago oinarrituta:

a) ***IPPC ekintzen jarraipena egiteko ikuskapenak*** [1]. Ikuskapen horien helburua da IPPC enpresek ingurumen-araudia eta -kudeaketa neurri jakin batean bete ditzaten sustatzea.

b) ***IPPC ez diren jarduerak ikuskatzea.*** Ikuskapen horien helburua da IPPC ez diren enpresek ingurumen-araudia eta -kudeaketa neurri jakin batean bete ditzaten sustatzea, arreta berezia jarrita ingurumenean kalte esanguratsua eragin dezaketen alderdietan.

[1] Abenduaren 16ko 1/2016 Legegintzako Errege Dekretuaren esparruko jarduerak. Dekretu horren bidez, Kutsaduraren prebentzio eta kontrol integratuari buruzko Legearen testu bategina onartu zen.

c) ***Ingurumen Lankidetzako Erakundeak (ILEak).*** Atmosferara egindako emisioen kontrolen kalitatea eta adierazgarritasuna bermatzeko, 2025ean atmosferara egindako emisioak kontrolatzeko Ingurumen Lankidetzako Erakundeei egingo zaizkien ikuskapenak mantendu egingo dira. Gainera, Ingurumen Lankidetzako Erakundeen Erregistroa eguneratzen jarraituko da, EAEn lan egiten duten ILEak erregistratuta daudela ziurtatzeko.

d) ***Ingurumen Erantzukizunari buruzko Legea.*** Proiektu honen helburua da beharrezkoak diren kontrolak ezartzea eta egitea operadoreek Ingurumen Erantzukizunari buruzko Legetik eratorritako betebeharrak betetzen dituztela egiaztatzeko.

e) ***Hondakinak mugaz haraindi lekualdatzea eta hondakinak kudeatzeko eta ekoizteko jarduerak kontrolatzea.*** Alde batetik, hondakinen mugaz haraindiko lekualdatzeak kontrolatzeko proiektu espezifikoa burutzen jarraituko da, eta lehentasunezko eremutzat hartuko dira hondakinak Europar Batasunetik sartzeko eta Europar Batasunera ateratzeko puntuak, lekualdatzeak, operadoreak eta beste administrazio batzuetako komunikazioak.

f) ***Ingurumen-arazoak konpontzen edo minimizatzen laguntzea.*** 2025ean, ondoko proiektuekin jarraituko dira ingurumeneko arazoak konpontzeko edo arintzeko xedez:

- Jarduerak amaitutakoan, hondakinak eta materialak kudeatzea, jarduera horiekin lotutako ingurumen-arriskua kontuan hartuta.
- Abisuak eta programatu gabeko ikuskapenak kudeatzea, kexa, salaketa, gertaera edo istripuekin lotuta. Horretarako, 24 orduko laguntza-zerbitzua egongo da abian, urtearen 365 egunetan, informazioa jaso eta egoera noiznahi ebaluatu ahal izateko, bai eta ingurumen-arriskuak edo kalteak gutxitzeko komeni diren jarduerak hasteko ere.

Era berean, EAEko IPPC jardueretan eta IPPC ez direnetan diagnostikoa (laginak hartzea eta/edo ingurumen-analisia) egiteko akreditatuta eta erregistratuta dauden erakundeen lankidetza eskatuko da, Ingurumen Sailburuordetzaren ingurumen-ikuskapenen esparruan (atmosferara egindako isurketak, immisioa, zarata, usainak...).

2.1.- 2025eko helburu estrategikoak eta proiektuak

Ondorengo taulan, Ikuskapen eta Kontrolerako Planaren helburu estrategikoen barruan 2025eko ekitaldirako programatutako proiektuak daude jasota.

Planaren jarduketa-ildo estrategikoak (4.3 apartatua)	ERREFERENTZIA	PROIEKTUA	HELBURUAREN DESKRIBAPEN LABURRA
A. 1/2016 LEDen mendeko enpresek ingurumen-araudia betetzen dutela bermatzea	2025/01	IPPC jardueren jarraipena ikuskatzea	Arrisku-ebaluazioaren emaitzen arabera programatutako ikuskapenak egitea. Jarraipen espezifikoa egitea betetze-maila baxuena duten enpresei, ingurumenean gehien eragiten dutenei edo arrisku handiena dutenei. IPPC jarduera berriak ikuskatzea, abian jartzen direnetik urtebetera.
	2025/04	Ingurumen-erantzukizuna	Behar diren kontrolak ezartzea, garatzea, eta jarduerak artikulatzea operadoreen betebeharren betetze-maila bermatzeko finantza-bermea eratzeari dagokionez.
B. Arrisku handieneko kutsadurari buruzko 1/2016 LEDen mendekoak EZ diren enpresek Ingurumen-araudia betetzen dutela bermatzea	2025/02	IPPC ez diren jarduerak ikuskatzea	IPPC ez diren jarduera multzo berriak ikuskatzea, bai eta aurrez ikuskaturiko jarduerak, betetze maila ertaina edo baxua izan zutenean. Ingurumen-araudia betetzea ziurtatzea eta hobetzea, ikuskapenetan antzemandako desbideratzeak zuzenduz.
	2025/03	ILEak ikuskatzea	Ziurtatzea ILEek aplikatu beharreko araudia betetzen dutela eta beraien kontrolak adierazgarriak direla.
C. Hondakinen mugaz haraindiko lekualdatzeari buruzko araudia betetzen dela bermatzea	2025/05	Hondakinen lekualdaketa	Batasuneko hondakinen lekualdatzeak sarrera-/irteera-puntuetan, lekualdatzeak eta operadoreak ikuskatzea.

Planaren jarduketa-ildo estrategikoak (4.3 apartatua)	ERREFERENTZIA	PROIEKTUA	HELBURUAREN DESKRIBAPEN LABURRA
D. Ingurumenean eragina duten gertaerei eta istripuei buruzko abisuak, kexak eta salaketak kudeatzea	2025/06	Abisuen eta programatu gabeko bisiten kudeaketa	Urteko 365 egunetan, 24 orduko erantzun-zerbitzua, gorabeheretan eta istripuetan sor daitezkeen abisuak eta hondakinak kudeatzeko. Ikuskapen Zerbitzuaren erantzuna antolatzea Larrialdi Planen eta taktika operatiboen aurrean.
E. EAEko industria-jarduerei lotutako ingurumen-arazoak konpontzen edo kontrolatzen laguntzea	2025/07	Hondakinak eta materiak kudeatzea, jarduerak itxi ostean	Jarduera bertan behera uztean, bertako hondakinak eta materialak egoki kudeatzen direla ziurtatzea.
F. Zerbitzuaren ikuskapen-gaitasuna handitzea	2025/08	Laginak hartzea edo/eta ingurumen-analisiak	Egiaztatutako eta erregistratutako erakundeen lankidetza izatea diagnostikoa egiteko (laginak hartzea eta/edo ingurumen-analisia), ingurumen-ikuskapenen eremuan (zarata, emisioa, immisioa, usainak...)

Horrez gain, eta aurreko ekitaldien antzera, *"G. Ikuskapenak Europako testuinguruaren arabera egitea, helburuei, estrategiari eta irizpideei dagokienez*" planean jasotako helburua landuko da, aurrerago zehaztuko den bezala.

Proiektu guztiak jarraian adierazten den egitura duen dokumentu batean garatzen dira. Proiektu hauen berri ematen diogu Natura Ondarearen eta Klima Aldaketarekiko Egokitzapenaren Zuzendaritzari, balioetsi ditzan.

1. Aurrekariak
2. Proiektu mota
3. Helburuak eta jomugak
4. Jarduketa-plana
5. Adierazleak
6. Jarraipena
7. Errekurtsoak
8. Kronograma
9. Txostenen zerrenda

2.2.- 2025eko ikuskapen-proiektuak: helburu espezifikoak eta jomugak.

Jarraian, proiektuen helburu espezifikoak eta jomugak zehazten dira, Ingurumen Ikuskapenerako eta Kontrolerako 2019-2026 aldirako Planaren ildo estrategiko bakoitzaren barruan.

A. Helburua: 1/2016 LEDen mendeko enpresek ingurumen-araudia betetzen dutela bermatzea

2.2.1.- 2025/01 proiektua: IPPC jardueren jarraipena ikuskatzea

IPPC araudiaren aplikazio-eremuan dauden instalazioek ikuskapen-plan bat eduki behar dute, hala xedatzen baita bai Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2010eko azaroaren 24an emisio industrialei buruz onartutako 2010/75/EB Zuzentarauaren 23. artikuluan (Kutsaduraren prebentzio eta kontrol integratuaren Legearen testu bategina onartzen duen abenduaren 16ko 1/2016 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez ekarri zen gure ordenamendu juridikora) bai 815/2013 Errege Dekretuan.

Oinarritzat hartuz Ingurumen Ikuskapen eta Kontrolerako 2019-2026 aldirako Plana, ikuskapen-programak egiten ditugu, zeinek instalazioetara egingo ditugun bisiten maiztasuna barne hartzen duten. Bisita-maiztasun hori arriskuak ebaluatzeko prozeduraren arabera antolatzen dugu. Arriskuak ebaluatzeko prozedura Ingurumen Sailburuordetzaren webgunean argitaratuta dago, programatutako eta programatu gabeko ikuskapen-prozedurekin batera.

Programatutako ikuskapenak aurrez abisatua ala abisatu gabe egin daitezke.

2025ean, programatutako ikuskapena egingo zaie 133 IPPC jarduerari. Horietatik 36k programatutako azken ikuskapena 2024an izan zuten, 51k 2023an eta 45 enpresek 2022ean, eta instalazio batean lehen aldiz egingo da programatutako ikuskapena.

Puntu honetan, adierazi behar da IPPC 2025 jarraipeneko ikuskapen-proiektuaren barruan programatuta daudela jardunean dauden hondakinak ezabatzeko instalazioen % 100eko *in situ* ikuskapenak, hondakin kopuru adierazgarrietan ezabatzen dituzten heinean.

Azkenik, proiektua gauzatu bitartean, ikuskapen batean nabarmen egiaztatzen badugu ingurumen-baimen integratuaren baldintzak ez dituztela betetzen, abenduaren 16ko 1/2016 LEDen aurreikusitako zehapen-araubidea alde batera utzi gabe, sei hilabeteko gehieneko epearen barruan, beste bisita bat egingo dugu instalaziora.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- 2025rako programatutako instalazioen % 100 ikuskatzea 2025/12/31 baino lehen, urtean zehar eteteen eta EZ IPPC proiektuetara pasa daitezkeenak kenduta.
- Desbideratze larriak edo esanguratsuak dituzten instalazioen % 100 ikuskatzea 6 hilabete baino gutxiagoko epean.
- Txostenen eta, hala badagokio, haiei lotutako errekerimenduen % 100 igortzea, ikuskapena *in situ* egin eta gehienez ere 2 hilabeteko epean.
- Programatutako eta programatu gabeko ikuskapenen txosten publiko guztiak argitaratzea, ikuskapena egin eta gehienez ere 4 hilabeteko epean.
- 2024an programatutako eta programatu gabeko ikuskapenetan hautemandako desbideratzeen % 100en jarraipena egitea.
- IPPC berriei ikuskapena egitea, IBB lortu ondoren martxan jarri eta urtebetetik beherako epean.

2.2.2.- 2025/04 proiektua: Ingurumen-Erantzukizuna

Urriaren 23ko 26/2007 Legeak, Ingurumen Erantzukizunari buruzkoak, 24. artikuluan ezartzen du lege horren III. eranskinean jasotako jardueren operadoreei finantza-bermea eratzeko betebeharra. Era berean, ekainaren 22ko ARM/1783/2011 Aginduak ministerio-aginduak onartzeko lehentasun-ordena eta egutegia ezarri zituen. Ministerio-agindu horien arabera eskatu ahal izango dira nahitaezko finantza-bermea eratzea.

Finantza-bermea eratzea eska zitekeen daten egutegia TEC/1023/2019 Aginduan 3. lehentasun-maila duten jarduerei emandako epearekin amaitu zen, zehazki, 2022ko urriaren 16an.

Ezarritako sistematikari jarraituz, 2025. urtean, III. Eranskinean sartutako operadoreek Ingurumen Erantzukizunari buruzko araudia betetzen dutela bermatzeko helburuarekin, euren ingurumen-arriskuen analisiak berrikusten dituzten operadore guztiek aurkeztutako dokumentazioaren egiaztapen formala egingo dugu, , Abenduaren 22ko 2090/2008 Errege Dekretuaren 34. artikuluaren 3. atalak ezarritakoari jarraituz ala horretara behartuta dauden instalazio berriak direlako.

Azkenik egiaztatuko dugu 26/2007 Legea, urriaren 23koa, Ingurumen Erantzukizunari buruzkoa bete egin dela arauz ezarririko metodologiaren bidez gutxienez 50 operadorek aurkezturiko ingurumen arriskuen analisi.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- Behar diren kontrolak ezartzea, garatzea eta jarduerak artikulatzea operadoreen betebeharren betetze-maila bermatzeko finantza-bermea eratzeari dagokionez.
- Egiaztatzea zenbateraino betetzen den arauz onartutako metodologia, EAEko operadoreek aurkeztutako 50 ingurumen arrisku-azterketatan, gutxienez.

B. Helburua: Arrisku handieneko kutsadurari buruzko 1/2016 LEDen mende EZ dauden enpresek Ingurumen-araudia betetzen dutela bermatzea.

2.2.3.- 2025/02 proiektua: IPPC ez diren jardueren ikuskapen programatua

Aurreko urtean ezarritako sistematikarekin jarraitzeko, IPPC ez diren eta *a priori* kutsatzeko ahalmen handia izan dezaketen jarduerak ikuskatzen jarraitzen da. Hala, aurreikusi dugu 220 ikuskapen egitea operadoreetan. Aldi berean, aurreko ekitaldiko ikuskatzeetatik ateratako datuak ustiatuko ditugu, eta jarraipena egingo diegu ez-betetzeak dituzten eta zuzentzeko eskaera egin diegun enpresei, baldin eta aurrez aurreko ikuskapenean ez bazuten betetze maila handia izan, egoera hobe dezaten.

Hondakinak hondakindegietan biltegiratuta ezabatzea arautzen duen uztailaren 7ko 646/2020 Errege Dekretuaren arabera (17. artikulua eta VI. eranskina), eskatzen da aldizkako ikuskapenak egitea hirurteko gutxieneko aldizkakotasunarekin. 2025. urtean, IPPC ez diren baimendutako zabortegiak ikuskatzen jarraituko da, aipatutako Errege Dekretuan ezarritako eskakizuna betetzeko.

Proiektu hau hainbat urtetarako da, eta 2014an hasi zen jardunean. Unitatean eskuragarri dauden baliabideen arabera, Ikuskapen Zerbitzuko langileek ikuskatuko dituzte proiektu honekin lotutako zenbait jarduera, eta, gainerakoetan, Laguntza Teknikoaren babesa izango dute.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- 2025erako aurreikusitako IPPC ez diren jardueren % 100 ikuskatzea 2025/12/31 baino lehen.
- 2024an ikuskatutako enpresen % 100i jarraipena egitea, baldin eta errekerimenduari erantzunik eman ez badiote edo nahikoa izan ez bada.

2.2.4.- 2025/03 proiektua: Ingurumen Lankidetzako Erakundeak (ILE) ikuskatzea

Ingurumen-lankidetzako erakundeak (ILE) nortasun juridiko propioa duten erakundeak dira, publikoak edo pribatuak, Euskal Autonomia Erkidegoan ingurumenaren arloko eskumenak dituen sailaren laguntzaileak, jarduerak egiaztatzeko, balioesteko eta kontrolatzeko jarduerak egiteko.

Zentzu horretan, Ingurumen Sailburuordetzak kudeatzen du Euskal Autonomia Erkidegoan jarduten duten Ingurumen Lankidetzako Erakundeen (ILE) Erregistroa. Horrek erregistroa mantentzeko eta eguneratzeko ahalmena du EAEko jarduera-eremuan.

2014az geroztik, ikuskapenak egiten ditugu Ingurumen Lankidetzako Erakundeek (ILE) atmosfera kutsa dezaketen jardueren (emisioa) kontrolaren esparruan egiten dituzten neurketa- eta kontrol-jardueretan, kontrolen adierazgarritasuna egiaztatzeko eta ILEek aplikatu beharreko araudia betetzen dutela egiaztatzeko helburuarekin.

Bestalde nabarmendu behar dugu, proiektu honen baitan, landu dugula ikuskapenean laguntzeko dokumentazioa; hor dira, besteak beste: emisioak kontrolatzeko betekizun orokorren ikuskapen-gidak; kutsatzaileen fitxak, kutsatzaile gehienei aplikatu beharreko neurketa-arauei dagokienez (partikulak, errekuntza-gasak, SO2, metalak, merkurioa, NOx, COT, HF) eta ikuskapen-prozedurak.

Aurreko urteetako lan egiteko moldeari jarraikiz, beharrezkotzat jotzen dugu ILEak ikuskatzen jarraitzea 2025ean Atmosfera Kutsa Dezaketen Jardueren (emisioa) kontrol-eremuan eta Ingurumen Lankidetzako Erakundeen Erregistroa eguneratzen jarraitzea, EAEn lan egiten duen edozein ILE erregistratuta dagoela ziurtatzeko.

Helburu espezifikoak eta jomugak:

- ILEek fokuak neurtzeko ezarritako araudia betetzen dutela ziurtatzea, eta, horretarako, hiru ikuskapen egitea.
- ILEen kontrolen adierazgarritasuna egiaztatzea, bereziki airearen ingurumen-bektorean arazoak dituzten jardueretan.
- Ingurumen Lankidetzako Erakundeen Erregistroa eguneratuta edukitzea, EAEn lan egiten duen edozein ILE erregistratuta dagoela ziurtatzeko.

C. Helburua: Mugaz haraindiko hondakinen lekualdatzeari buruzko araudia betetzen dela bermatzea.

2.2.5.- 2025/05 proiektua: Hondakinak lekualdatzea

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko maiatzaren 15eko 660/2014 Erregelamenduaren bidez 1013/2006 Erregelamendua (EB) aldatu zen, eta, hartan ezartzen denez, estatu kideek mugaz haraindiko hondakinak lekualdatzeko prozedura ikuskatzeko plan bat edo gehiago eduki behar dituzten, 2017ko urtarrilaren 1erako beranduenez. Plan horietan, besteak beste, ikuskapenaren helburuak eta lehentasunak jasoko dira, eta gutxienez hiru urtean behin berrikusiko dira, eta, hala dagokionean, eguneratu.

Ingurumen Ikuskapenerako eta Kontrolerako 2019-2026 aldirako Planak, helburu estrategikoen artean, jasota ditu Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko ekainaren 14an hondakinak lekualdatzeari buruzko 1013/2006 Erregelamenduaren (EE) 50. artikulua betetzen jarraitzea, 660/2014 Erregelamenduan (EB) agindu bezala, zeinek ezartzen baitu estatu kideek berariaz bermatuko dutela haien lurralde geografiko osoan plan bat edo gehiago ezarrita dutela beranduenez 2017ko urtarrilaren 1ean, hala nola plan modura edo beste plan batzuen barruan txertatuta, horien bidez hondakinak lekualdatzeko eta balorizatzeko edo ezabatzeko prozesuak ikuskatzeko. Bestalde, aipatutako planak, berrikuspenari buruzko zortzigarren atalean, ezartzen du berrikuspena justifikatzeko adinako garrantzirik ez duten aldaketak, plana garatzeko aurreikusitako Urteko Prometan ezartzen joango direla.

Aurrekoa kontuan izanda, eta 2019 – 2026 Planean jasotako mugaz haraindiko hondakinen lekualdaketak ikuskatzeko plana berrikusteko eta, behar izanez gero, eguneratzeko beharra betetze aldera, 2025ean, 2024an bezala, berrikusi egin da, eta ez dugu beharrezkotzat jo hura eguneratzea.

Bestalde, aipatutako 660/2014 Erregelamenduak (EB) ezartzen du ikuskapen-planak arrisku-ebaluazio batean oinarrituko direla eta ebaluazio horren helburua izango dela, besteak beste, eskatuko diren ikuskapenen gutxieneko kopurua zehaztea, establezimendu, enpresa, negoziatzaile eta hondakinen lekualdatzeetako dagokien balorizazio edo ezabaketako kontrol fisikoak barne.

Aurreko urteetan ezarritako sistematikari jarraituz, hondakinak mugaz haraindi lekualdatzeko prozesuak modu programatuan ikuskatzen jarraitzen da.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- Ikuskapen programatuak EBko estatu kideetatik edo estatu kideetara hondakinak inportatzen/esportatzen dituzten operadoreetan. 9 ikuskapen egingo zaizkie operadoreei.
- Ikuskapen programatua portuetan. Portuen ikuskapenak egingo dira, Aduanak gure laguntza eskatzen badu eta/edo Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioak proposatutako Kudeaketa Aginduak, behin sinatuta, horrela jasotzen badu.
- Ikuskapen programatua errepideetan. Hondakinak tokiz aldatzeari dagokionez, ikuskapenak antolatuko dira errepideetan, eskuragarri dauden baliabideen arabera.
- Legez kontrako lekualdaketak azaleratzea. Hondakinak mugaz haraindi lekualdatzeko planak modu programatuan ikuskatzeko prozedura orokorra aplikatzen jarraituko da beste proiektu batzuen ikuskapenetan, hondakinak lekualdatzen dituzten operadoreak identifikatzeko.
- Hondakinak lekualdatzen dituzten operadoreei buruzko informazioa biltzeko prozedura betetzen jarraituko da.

D. Helburua: Ingurumenean eragina duten gertaerei eta istripuei buruzko abisuak, kexak eta salaketak kudeatzea.

Hainbat urtetako proiektua da helburu estrategiko hori. Proiektuaren garapena honako hau erdiestera bideratuta dago: ingurumenari buruzko abisu edo larrialdien kasuan 24 orduz arreta edo erantzuna ziurtatzea. Horretarako, bi enpresa teknikoren laguntza izango da aurrerantzean ere: biek txandaka egingo dute lan, Natura Ondarearen eta Klima Aldaketarekiko Egokitzapenaren Zuzendaritzako Ikuskapen Zerbitzuaren jarraibideen arabera, eta bitarteko eta baliabide egokiak dituzte abisuei erantzuteko eta, behar izanez gero, haietan sortutako hondakinak kudea ditzakete.

Enpresa jarduleei ILE I. maila emango zaie, bat etorrita urriaren 16ko 212/2012 Dekretuarekin, zeinek ingurumen-lankidetzako erakundeak arautzen baititu eta Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumen Lankidetzako Erakundeen Erregistroa sortzen baitu Administrazioak kontratatutako jardueretarako.

2.2.6.- 2025/06 proiektua: Abisuen eta programatu gabeko ikuskapenen kudeaketa

Araudia betetzen doan heinean, gero eta garrantzitsuagoa da salaketetatik datozen abisuei, SOS-DEIAKen abisuei, gertakariei, istripuei eta abarrei ematen zaien erantzuna; izan ere, gero eta garrantzi handiagoa hartzen ari dira funtzionamendu-egoera anomaloetatik sortutako ingurumen-kalteak.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- Erantzuna antolatzea, eguneko 24 orduetan, urteko egun guztietan, gertaera eta istripuetan sor daitezkeen abisuak eta hondakinak kudeatzeko.
- Ikuskapen-zerbitzuak larrialdien eta taktika operatiboen planetarako erantzuna antolatzea.
- Tartean dauden sailekin koordinazioa hobetzea.

E. Helburua: EAEko industria-jarduerei lotutako ingurumen-arazoak konpontzen edo kontrolatzen laguntzea

Ingurumen Ikuskapen eta Kontrolerako 2019-2026 aldirako Planaren ildo estrategiko hori duela urte batzuetatik ari da burutzen eta emaitzak onak izan dira. 2025ean, aurreko urteetan hasitako proiektuekin jarraituko dugu. Kontuan izan behar da Ikuskaritza Zerbitzuak arlo horretan egiten dituen lan asko ez daudela programa honetan jasota: proiektu bat baino txikiagoa delako, edo IPPC ikuskapenekin edo EZ IPPC ikuskapenekin zerikusia dutelako eta bere jardueraren jarraipenaren esparruan lantzen direlako, edo abian den urtean sortzen diren eta orduan jorratzen diren problematikak direlako.

Jarraian, helburu estrategiko honekin lotutako proiektuetarako helburu espezifikoak eta jomugak zehazten dira.

2.2.7.- 2025/07 proiektua: Hondakinak eta lehengaiak kudeatzea, jarduerak eten ostean.

Jarduerak etetearekin lotutako ingurumen-arriskua kontuan hartuta, aurreko ekitaldietan bezala, proiektu honi eutsiko diogu.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- Behin-behinean edo behin betiko eten diren jardueren ingurumen-arriskua identifikatzeko eta kontrolatzeko sistematika mantentzea eta optimizatzea.
- Lurra, ura edo airea kutsatzeko ingurumen-arriskua murriztea, arrazoi ekonomikoen ondorioz jarduera eten duten edo konkurtso-prozesu batean dauden edo egon daitezkeen instalazioetan eta arrazoi ekonomikoak ez diren beste arrazoi batzuengatik haien jarduera behin-behinean edo behin betiko eten duten instalazioetan.
- Industria-jarduerak eten ondoren instalazioetan geratzen diren hondakinak eta lehengaiak behar bezala kudeatzen direla ziurtatzea.

F. Helburua: Zerbitzuaren ikuskatzeko gaitasuna handitzea.

Ingurumen Ikuskapen Zerbitzuaren galga nagusia proiektuak egikaritzeko eskura dituen giza baliabide mugatuak dira. Hala ere, garrantzitsuena da eragin biderkatzailea sortzea, ikuskapen-ahalmena optimizatzeko. Horretarako, eskura dauden giza baliabideak eta baliabide materialak behar bezala kudeatuko dira, eta Ingurumen Lankidetzarako Erakundeak ikuskapenaren osagarri eta laguntza gisa erabiliko dira.

Jarraian, eremu honetako zenbait jarduera-ildo azaltzen dira:

- Airearen kalitatea zaintzeko eta kontrolatzeko sarearen baliabideetan oinarritzea, airearen kalitatearekin eta emisioekin lotutako egoera analitikoki ezaugarritzeko.
- Ikuskapen Zerbitzuko teknikariaren lana sistematizatzea eta harmonizatzea, prozesuaren kudeaketan kalitate-irizpideak betez.

Horrez gain, aurten 2024an hasitako lan bat sartu da proiektu gisa, nahiz eta orduan ez zen proiektu gisa sartu:

2.2.8. 2025/08 proiektua: Laginak hartzea eta/edo ingurumen-analisiak

Ingurumen-ikuskapenen esparruan (zarata, emisioa, immisioa, usainak...), egiaztatutako eta erregistratutako erakundeen laguntza izango da proiektu hau egiteko.

Helburu espezifikoak eta jomugak

- Zarataren neurketa, emisioaren neurketa, immisioaren neurketa eta usainaren neurketa egitea ingurumen-baimena behar duten industria-jardueretan

G. Helburua: Ikuskapenak Europako testuinguruaren arabera egitea, helburuei, estrategiari zein irizpideei dagokienez.

Helburu honen xedea da Ikuskapen Zerbitzuko jarduerak Estatuko nahiz Europako testuingurura egokitzea, ikuskapenarekin lotutako fase guztietan parte hartzeko: araudia egiteko hasi eta ikuskapenak egiteko irizpideetara. Horretarako, elkarrekin lan egin eta informazioa trukatzeko foroak daude, non Ikuskapen Zerbitzua partaide den eta parte-hartze aktiboa duen, hala nola: REDIA, ingurumen-ikuskapen agintaritzen sarea (autonomia-erkidegoak eta Ministerioa) eta IMPEL (Europako Esparru Ekonomikoko estatuak; Europar Batasuna, batik bat).

3. GIZA BALIABIDEAK ANTOLATZEA.

2025. urtean, Ikuskapen Zerbitzuan egitura hau dago: zerbitzuburu bat, 13 ikuskapen-teknikari, aholkularitza juridikoa eta laguntza administratiboa. Aurrekoa kontuan izanda, bi ikuskapen-teknikari Bizkaian daude (Bilbon dute bulegoa), beste bi Gipuzkoan (Donostian dute bulegoa) eta gainontzekoak Araban (Gasteizen dute bulegoan, Lakuan). 2025ean aurre egin beharreko erronketako bat izango da aurreko ikuskatzaileetatik berrietara ezagutza transferitzea, egonkortze-prozesuen ondorioz sortuko diren aldaketak direla eta.

Eskura daude baliabideetara egokituta daude programatutako jarduerak, eta aurreikusita dago ingurumen-ikuskatzaileen prestakuntzan eta profesionalizazioan aurrera egitea, zehazten diren planen arabera, betiere lan horietarako konpetentzia teknikoa ziurtatzeko.

Ikuskapen-programaren helburuak betetzeko estrategia gisa eta Ingurumen Ikuskapen eta Kontrolerako 2019-2026 aldirako Planetik ateratako gidalerroekin bat etorriz, aurreikusi da kanpoko laguntza teknikoa kontratatzea 2025. urteko ikuskapen-programan jasotako jarduera batzuekin laguntzeko.

4. INFORMAZIOA KUDEATZEKO SISTEMA.

2018az geroztik, elektronikoki kudeatu eta izapidetu dira Ikuskapen Zerbitzuari lotutako ia administrazio-prozedura guztiak. Ikuskapen-txostenak elektronikoki artxibatuta daude Eusko Jaurlaritzaren Artxibo Sistema Orokorrean, ezarritako irizpideen arabera.

Arlo horretako 2025erako jarduerek ondorengo oinarriak izango dituzte:

- Ikuskapen-prozedura administratiboak zerbitzu publikoen kalitatea hobetzea xede duen INGURUNET Ingurumen Kudeaketaren Informazio Sistema berrian sartzea, legezkotasuna kontrolatzea eta hari jarraipena egitea.

- Ikuskapenari lotutako datuen kontsulta eta ustiapena hobetzen jarraitzea, baita Sailburuordetzako beste administrazio-unitate batzuen erabiltzaileen irisgarritasuna ere.

- Jendaurrean jartzea ikuskapenen arloko programak, memoriak eta txostenak, Eusko Jaurlaritzaren webgune ofizialaren bidez.

5. KONTROL-PLANA.

Kontrolari dagokionez aurreko urteetan izandako esperientzia kontuan hartuta, ILEen laguntza teknikoari eutsiko zaio IPPC ez diren jardueren araudia eta baimenak betetzen direla egiaztatzeko. Emisioen eta zarataren kontrolari dagokionez, ILEek egindako arauzko kontrolen jarraipena egitea planteatzen da, IPPC jardueren edo ez IPPC jardueren ikuskapen-proiektuen lehentasunetan oinarrituta.

6. INGURUMEN-ARAUDIA ETA -DIZIPLINA.

2019 - 2026 Ingurumen Ikuskapen eta Kontrolerako Planean adierazten den bezala, beharrezkoa da ikuskapenaren lege-esparru eguneratua mantentzea, ikuskapenaren eta kontrolaren antolamenduaren arau-garapena eta ingurumen-diziplinaren aplikazioa ikuskapenetatik eratorritako espedienteei dagokienez.

7. INGURUMEN IKUSKAPEN ETA KONTROLERAKO PROGRAMA BERRIKUSTEA.

Proiektu bakoitzean egikaritze-kontroleko adierazle batzuk ezarriko dira, beraien jarraipena egiteko. Oinarrizko irizpide gisa, aurten proiektuen jarraipena gutxienez sei hilean behin egitea planteatu da.

Ikuskapen Zerbitzuko giza baliabideak faktore mugatzailea dira Ingurumenaren Ikuskapen eta Kontrolerako Programa hau guztiz garatzeko. Horregatik, lehentasun handieneko proiektuekin hastea proposatu da, eta gainerakoak eskura dauden baliabideen arabera garatzea.

Barneko segimenduari esker, Programaren garapena doitu ahal izango da, lehentasuna emanez ingurumenaren ikuspegitik garrantzi edo arrisku handiena dutenei. Jarraipen hori Sailburuordetzako zuzendaritza-taldearen eta zerbitzu teknikoen parte hartzearen bidez egingo da. Legealdi honetan, Ingurumen Ikuskaritza eta Ingurumen Baimena zuzendaritza desberdinen mende geratzen direnez, beharrezkoa izango da zuzendaritzen artean jarduerak eta informazioa ondo koordinatzea.